

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ
ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΣΤΟ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ**

**ΤΡΙΤΗ 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελίδα 111

A2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 141

A3. Σχολικό βιβλίο σελίδα 128

A4. α)Λ β)Λ γ) Λ δ)Λ ε)Σ

ΘΕΜΑ Β

B1.

$$D_f = D_g = R$$

Για κάθε $x \in R$ $f \circ g = g \circ f$, άρα

$$(f \circ g)(x) = (g \circ f)(x) \Leftrightarrow$$

$$f(g(x)) = g(f(x)) \Leftrightarrow ag(x) + 1 = f(x) + 2 \Leftrightarrow$$

$$a(x+2) + 1 = ax + 1 + 2 \Leftrightarrow ax + 2a = ax + 2 \Leftrightarrow$$

$$2a = 2 \Leftrightarrow a = 1$$

B2. $f(x) = x + 1, x \in R$

Έστω $x_1, x_2 \in R$ με $f(x_1) = f(x_2)$, τότε

$f(x_1) = f(x_2) \Leftrightarrow x_1 + 1 = x_2 + 1 \Leftrightarrow x_1 = x_2$, άρα η f είναι 1-1, οπότε ορίζεται και η αντίστροφη.

Έστω $x \in R$ τότε $f(x) = y \Leftrightarrow x = f^{-1}(y)$

$$f(x) = y \Leftrightarrow x + 1 = y \Leftrightarrow x = y - 1 \Leftrightarrow f^{-1}(y) = y - 1, y \in R$$

Άρα $f^{-1}(x) = x - 1, x \in R$

B3. Για να εξετάσω αν η f και η f^{-1} τέμνονται λύνω την εξίσωση
 $f(x) = f^{-1}(x) \Leftrightarrow x+1 = x-1 \Leftrightarrow 0x = -2, \text{αδύνατη}$

Άρα οι f και f^{-1} δεν τέμνονται.

B4.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 3} \frac{f(x) - 2}{x^2 - 9} &= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(\sqrt{x+1} - 2)(\sqrt{x+1} + 2)}{(x-3)(x+3)(\sqrt{x+1} + 2)} = \\ \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{x+1}^2 - 2^2}{(x-3)(x+3)(\sqrt{x+1} + 2)} &= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x+1-4}{(x-3)(x+3)(\sqrt{x+1} + 2)} = \\ \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(x-3)}{(x-3)(x+3)(\sqrt{x+1} + 2)} &= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{1}{(x+3)(\sqrt{x+1} + 2)} = \frac{1}{24} \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Η f συνεχής στο $\mathbb{R}$ άρα και στο 0 , οπότε

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) \Leftrightarrow \\ \lim_{x \rightarrow 0^-} (x^2 - a) &= \lim_{x \rightarrow 0^+} (\sqrt{x^2 + 1} + ax) \Leftrightarrow -a = 1 \Leftrightarrow a = -1 \end{aligned}$$

Γ2.

$$\text{Είναι } f(x) = \begin{cases} \sqrt{x^2 + 1} - x, & x \geq 0 \\ x^2 + 1, & x < 0 \end{cases} \text{ και } f(0) = 1$$

Ελέγχω αν η f παραγωγίσιμη στο 0 .

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt{x^2 + 1} - x - 1}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt{x^2 + 1} - (x+1)}{x} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{[\sqrt{x^2 + 1} - (x+1)][\sqrt{x^2 + 1} + (x+1)]}{x[\sqrt{x^2 + 1} + (x+1)]} = \\ \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt{x^2 + 1}^2 - (x+1)^2}{x[\sqrt{x^2 + 1} + (x+1)]} &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2 + 1 - x^2 - 2x - 1}{x[\sqrt{x^2 + 1} + (x+1)]} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{-2x}{x[\sqrt{x^2 + 1} + (x+1)]} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{-2}{[\sqrt{x^2 + 1} + (x+1)]} = -1 \end{aligned}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x^2 + 1 - 1}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x^2}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} x = 0$$

$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} \neq \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0}$, άρα η f δεν είναι παραγωγίσιμη στο 0 ,
 οπότε το $x_0=0$ είναι κρίσιμο σημείο της f .

Γ3. Για $x > 0$

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{1}{2\sqrt{x^2+1}} (x^2+1)' - 1 = \frac{2x}{2\sqrt{x^2+1}} - 1 = \frac{x}{\sqrt{x^2+1}} - 1 \\ &= \frac{x - \sqrt{x^2+1}}{\sqrt{x^2+1}} < 0 \end{aligned}$$

Αφού για κάθε $x > 0$

$$\begin{aligned} \sqrt{x^2+1} &> \sqrt{x^2} = |x| \geq x, \text{ άρα} \\ \sqrt{x^2+1} &> x \Leftrightarrow x - \sqrt{x^2+1} < 0 \end{aligned}$$

Οπότε η f γνησίως φθίνουσα στο $[0, +\infty)$

Για $x < 0$

$$f'(x) = 2x < 0, \text{ για κάθε } x < 0, \text{ οπότε η } f \text{ γνησίως φθίνουσα στο } (-\infty, 0]$$

Κι επειδή η f συνεχής στο 0 , τελικά η f γνησίως φθίνουσα στο $\mathbb{R}$.

Γ4.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) &= \lim_{x \rightarrow +\infty} (\sqrt{x^2+1} - x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\sqrt{x^2+1} - x)(\sqrt{x^2+1} + x)}{\sqrt{x^2+1} + x} = \\ \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\sqrt{x^2+1})^2 - x^2}{\sqrt{x^2+1} + x} &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 + 1 - x^2}{|x|\sqrt{1 + \frac{1}{x^2}} + x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x\left(\sqrt{1 + \frac{1}{x^2}} + 1\right)} = \\ \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x\left(\sqrt{1 + \frac{1}{x^2}} + 1\right)} &= 0 \cdot \frac{1}{2} = 0 \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ $f'(x) = 3x^2 \Leftrightarrow f'(x) = (x^3)'$ και επειδή η f είναι συνεχής ισχύει $f(x) = x^3 + c$, η f διέρχεται από την αρχή των αξόνων οπότε $f(0) = 0 \Leftrightarrow c = 0$.

Άρα $f(x) = x^3$.

Δ2. Έστω $M(x_0, f(x_0))$ το σημείο επαφής της ζητούμενης εφαπτομένης.

Τότε η εξίσωση εφαπτομένης είναι της μορφής
$$\begin{aligned} y - f(x_0) &= f'(x_0)(x - x_0) \Rightarrow \\ y - x_0^3 &= 3x_0^2(x - x_0) \end{aligned}$$

Κι επειδή η εφαπτομένη διέρχεται από το σημείο $N(-2, f(-2))$ δηλ. από το $N(-2, -8)$ θα την επαληθεύει, οπότε

$$\begin{aligned} -8 - x_0^3 &= 3x_0^2(-2 - x_0) \Leftrightarrow -8 - x_0^3 = -6x_0^2 - 3x_0^3 \Leftrightarrow \\ 2x_0^3 + 6x_0^2 - 8 &= 0 \Leftrightarrow (x_0 - 1)(2x_0^2 + 8x_0 + 8) = 0 \Leftrightarrow \\ x_0 &= 1 \text{ ή } x_0 = -2 \end{aligned}$$

Οπότε οι εξισώσεις των ζητούμενων εφαπτομένων είναι:

$$\begin{aligned} y - f(1) &= f'(1)(x - 1) \Leftrightarrow y - 1 = 3(x - 1) \Leftrightarrow y = 3x - 2 \\ y - f(-2) &= f'(-2)(x + 2) \Leftrightarrow y + 8 = 12(x + 2) \Leftrightarrow y = 12x + 16 \end{aligned}$$

Δ3.

Επειδή το σημείο M ξεκινάει από το σημείο $N(-2, -8)$ και καταλήγει στην αρχή των αξόνων ισχύει $-2 < x < 0$.

Έστω t_0 η ζητούμενη χρονική στιγμή, τότε

$$\begin{aligned} y'(t_0) &= 3x'(t_0) \Leftrightarrow \\ 3x^2(t_0) \cdot x'(t_0) &= 3x'(t_0) \quad x'(t_0) > 0 \Leftrightarrow \\ 3x^2(t_0) &= 3 \Leftrightarrow x^2(t_0) = 1 \Leftrightarrow \\ x(t_0) &= \pm 1 \quad -2 < x < 0 \Leftrightarrow x(t_0) = -1 \end{aligned}$$

Άρα το ζητούμενο σημείο είναι το $M(-1, f(-1))$ δηλαδή το $M(-1, -1)$.